

לבינתו, כדי שלא יצטרך לסעוד אצלו, אך בודאי לא התכוון לאסור על עצמו שתיית צונן גרידא או שלא להכנס לבינתו.

אבל **הבא**, **ספיקא הוא**, כי מצד אחד יש לומר **דלמא** זה פחות מסלע כוונתו לומר, וזה יותר על שקל קאמר, ונדדי זירוזין הוי. או **דלמא דוקא קאמר**, ונידרא הוי?

ומסקינן: **תבעי!** נשאר הדבר בספק.

אמר רב יהודה אמר רב אסי: ארבעה נדרים הללו, צריכינן שאלה לחכם.

ואמר רב יהודה: **כי אמריתא לדברי רב אסי קמיה דשמואל**, תמה על דברי ואמר:

תנא תני "ארבעה נדרים התירו חכמים", ואילו את אמרת **"צריכינן שאלה לחכם"**!?

רב יוסף מתני לה להא שמעתא — בהאי לישנא:

אמר רב יהודה אמר רב אסי: אין חכם רשאי להתיר אלא כעין ארבעה נדרים הללו, שהן נדרי טעות, משום שקסבר: אין פותחין בחרטה.

והיינו, מי שבא לפני חכם כדי להשאל על נדרו, מתיר לו החכם אותו רק בהסתמך על "פתח", שמוצאים סיבה שאילו היה יודע אותה בשעת נדרו הוא לא היה נודר, שזה כעין נדר בטעות, אך לא מתירים לו ["פותחים" לן] על סמך שהוא מתחרט עתה על מה שנדר בעבר.⁽¹⁾

אמר ליה רב אשי, תנינא, אפשר לפתור את שאלתך מדברי הברייתא:

דתניא: **היה מסרב בחבירו שיאכל אצלו, ואמר לו "קונם ביתך שאני נכנס"**, או **"קונם טיפת צונן שאני טועם"** — מותר ליכנס לבינתו ולשתות הימנו צונן, לפי שלא נתכוון זה שנדר הנאה אלא לשום להמנע ממנו מאכילה ושתייה ממש. על אף שבדבריו הוא אמר שלא יהנה ממנו כלל.

ואמאי מותר לו לשתות ממנו מים צוננים? והא אפילו **"טיפת צונן"** קאמר בקונם שלא ישתה ממנו!

אלא, משתעי איניש הכי, ככה אנשים מדברים, ואינם מתכוונים לאסור בקונם אפילו כשהם מדברים בצורה כה קיצונית, שאפילו טיפת מים הם אוסרים על עצמם, אין כוונתם לאיסור.

הבא נמי, על אף שיש הפרש גדול ביניהם, שזה דורש יותר מסלע וזה מסכים לפחות משקל, אין כוונתם לנדור בדוקא, אלא **משתעי איניש הכי!**

אמר ליה רבינא: מי דמי המקרה בברייתא לשאלתי? כא-ב

הרי **גבי שתיית טיפת צונן**, שהתירה לו הברייתא, זה משום **שצדיקים אומרים מעט, ועושיין הרבה**.

וכוונת זה שהזמינו לאכול עמו, היתה להזמינו לאכילה ושתייה מרובה, ולכן דחאו בנדר של זירוזין על טיפת מים או להכנס

בחרטה.

והיינו, האם בכוחו של החכם להתיר את

1. בכמה מקומות מצינו שנחלקו תנאים ואמוראים אם פותחים בחרטה או אין פותחים